

Proceduri contabile pentru

DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR

Proceduri contabile pentru domeniul construcțiilor

Autor: colectiv RENTROP & STRATON

ISBN: 978-606-47-1482-4

© RENTROP & STRATON

Senior Editor: George Straton

Director General: Octavian Breban

Manager Produs: Georgiana Stoica

Manager Departament Editorial: David Trușcă

Director Creație: Cristina Straton

Manager DTP: Mirela Vasilescu

Manager Producție: Simona Morărescu

Puteți consulta și celelalte lucrări editate de RENTROP & STRATON la: www.rs.ro

PKC501

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din acest material nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă sub nicio formă și prin niciun fel de mijloace, mecanice sau electronice, fotocopiere, înregistrare audio sau video, fără permisiunea în scris din partea editorului. Autorii sau editorii nu sunt responsabili pentru nicio pierdere ocazionată vreunei persoane fizice sau juridice care acționează sau se abține de la acțiuni ca urmare a citirii materialelor publicate în această lucrare.

Bdul Națiunile Unite nr. 4, bloc 107A, etajul 1, sector 5, București

Procedura privind calculatia costurilor

Scopul procedurii

Scopul acestei proceduri este:

- stabilirea regulilor pentru calcularea costurilor de producție și întocmirea documentelor justificative care stau la baza înregistrării stocurilor;
- înregistrarea în contabilitatea financiară a operațiilor aferente producției stocurilor astfel încât:
 - să se reflecte costurile de producție aferente, obținerea de produse finite;
 - să se asigure datele necesare efectuării inventarierii patrimoniului;
 - să se asigure controlul gestiunilor de bunuri materiale.
- înregistrarea în contabilitatea de gestiune a operațiilor privind colectarea și repartizarea cheltuielilor pe destinații, respectiv pe activități, secții, faze de fabricație, centre de costuri, centre de profit, după caz,

Domeniul

Procedura se aplică la producția bunurilor de către persoanele din cadrul compartimentului Financiar-contabil.

Reglementări aplicabile

- Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- O.M.F.P. nr. 1.802/2014, cu modificările și completările ulterioare;
- O.M.F.P. nr. 1826/2003
- O.M.F.P. nr. 2.634/2015 cu modificările și completările ulterioare.

Descrierea procedurii

Documentele justificative

Pentru achiziții de materii prime și materiale:

- **Factură**
- **Aviz de însoțire**
- **Bon fiscal**
- **Notă de recepție și constatare diferențe**

Pentru stocurile de materii prime și materiale transferate de la alte unități:

- **Aviz de însoțire a mărfii**
- **Notă de recepție și constatare diferențe**

Pentru materii prime și materiale rezultate din casarea mijloacelor fixe sau a obiectelor de inventar:

- **Proces-verbal de scoatere din funcțiune a mijloacelor fixe de declasare a unor bunuri materiale**

Pentru manoperă

- **Stat de salarii**

Pentru bunurile rezultate din prelucrare:

- **Proces-verbal de transformare**
- **Bon de predare-transfer, restituire pentru stocurile de produse finite predate la magazie**

- **Scăderea din gestiune a stocurilor**

Obiectele de inventar se înregistrează la darea în folosință.

Consumul în procesul de producție:

- **Bonul de consum**

Lipsuri la inventariere

- **Proces-verbal de inventariere**

Transferurile interne

- **Bon de predare-transfer, restituire**

Vânzare

- **Factură de vânzare**

Determinarea costului de producție

Calculația costurilor are rolul de a identifica și evalua toate consumurile implicate în determinarea costurilor.

În scopul determinării costurilor unitare astfel încât bunurile, lucrările, serviciile să poată fi evaluate și recunoscute în contabilitatea financiară, iar prețurile de vânzare să poată fi stabilite

și verificate, precum și pentru analiza costurilor și a eficienței activității, în contabilitatea de gestiune cheltuielile se clasifică în:

- costuri de achiziție;
- costuri de producție;
- costuri de prelucrare;
- cheltuieli ale perioadei.

Costul stocurilor trebuie să cuprindă toate costurile aferente achiziției, producției, prelucrării, precum și alte costuri suportate pentru a aduce bunurile, lucrările, serviciile în forma și în locul în care se găsesc în prezent.

Pentru calculul costurilor bunurilor, lucrărilor, serviciilor și al costurilor perioadei, cheltuielile înregistrate în contabilitatea financiară după natura lor se grupează în contabilitatea de gestiune astfel:

Cheltuieli directe

Cheltuielile directe = acele cheltuieli care se identifică pe un anumit obiect de calculație încă din momentul efectuării lor și se includ direct în costul obiectelor respective.

Cheltuielile directe cuprind:

- costul de achiziție al materiilor prime și materialelor directe consumate,
- energia consumată în scopuri tehnologice,
- manopera directă
- alte cheltuieli directe.

Cheltuieli indirecte

Aceste cheltuieli privesc obținerea mai multor produse, executarea mai multor lucrări, servicii sau comenzi, respectiv faze, activități.

Includerea cheltuielilor indirecte în costul obiectelor de calculație/ purtătorilor de cost se realizează în mod indirect, prin repartizare, pe baza unor procedee raționale, aplicate cu consecvență, adecvate tipului de cheltuieli care urmează a fi repartizate și obiectelor/purtătorilor de costuri asupra cărora se repartizează.

În acesta categorie se includ cheltuieli, cum ar fi:

- materii prime și materiale indirecte;
- cheltuieli indirecte privind forța de muncă;
- alte cheltuieli atribuibile obiectului de calculație.

Cheltuielile indirecte de producție cuprind:

- **regia fixă de producție**, formată din acele costuri indirecte de producție care rămân relativ constante indiferent de volumul producției, cum sunt: amortizarea utilajelor și echipamentelor, întreținerea secțiilor și utilajelor, costuri de depozitare și manipulare a

materiilor prime, a materialelor consumabile și producției în curs, precum și costurile de conducere și administrare a secțiilor;

Alocarea regiei fixe asupra costurilor se face pe baza capacității normale de producție.

Pentru stabilirea nivelului real al activității se vor lua în calcul: volumul producției realizate, orele de funcționare a utilajelor, gradul de utilizare a capacităților de producție sau alți factori.

Regia fixa nealocată este recunoscută drept cheltuială în perioada în care a aparut. În exercițiile în care se înregistrează o producție neobișnuit (anormal) de mare, valoarea regiei fixe alocate fiecărei unități produse nu poate fi mai mare decât regia fixă efectivă, astfel încât, din considerente de prudență, stocurile să nu fie evaluate la o valoare mai mare decât costul lor.

- **regia variabilă de producție** constă în acele costuri indirecte de producție care variază direct proporțional sau aproape direct proporțional cu volumul producției, cum sunt costurile indirecte cu materiile prime, materialele și cu forța de munca.

Regia variabilă este alocată producției realizate, corespunzător folosirii capacității de producție.

Atunci când costurile de producție nu se pot identifica distinct, pentru fiecare produs în parte, acestea se alocă pe baza unei metode rationale aplicate cu consecvență (ex. procedeul diviziunii simple, procedeul cantitativ, procedeul indicilor de echivalență, procedeul echivalării cantitative a produsului secundar cu produsul principal, procedeul deducerii valorii produselor secundare etc.).

- Cheltuieli de desfacere nu se includ în costul de producție
- Cheltuieli generale de administrație nu sunt incluse în costul de producție
- *Costurile îndatorării se includ în costul bunurilor, lucrărilor, serviciilor numai în măsura în care sunt direct atribuibile achiziției, construcției sau producerii unui activ cu ciclu lung de producție.*

Capitalizarea costurilor îndatorării este întreruptă pe parcursul perioadelor prelungite în care nu se lucrează efectiv la realizarea activului cu ciclu lung de fabricație.

Capitalizarea costurilor îndatorării nu se întrerupe pe parcursul perioadei în care se execută lucrări tehnice și administrative semnificative sau atunci când o amânare temporară este o parte necesară a procesului de pregătire a unui activ pentru utilizarea sa prestabilită sau pentru vânzare.

Alegerea metodei de organizare a calculației costurilor și a modului de organizare a contabilității de gestiune depinde de:

- specificul organizării și tehnologiei producției,
- sistemul de programare, lansare și urmărire a producției,
- necesitățile manageriale

Metode de calculație a costului

Metoda costului standard ia în considerare nivelul normal al consumului de materiale și consumabile, al manoperei, și al capacității de producție necesare pentru a obține o anumită cantitate de produse.

Este necesar să se facă revizuirea periodică a acestor costuri pentru a reflecta realitatea economică.

Etape pentru determinarea costului standard

Calculul standardelor pentru materiale

Calculul standardelor pentru materiale are la bază consumul standard pentru materiale și prețurile de aprovizionare standard.

Determinarea consumului standard se realizează pe baza unor examinări analitico-tehnice, luându-se în calcul cantitatea necesară, tipodimensiunea, calitatea, posibilități de procurare.

$Cost\ standard\ material = consum\ standard\ material \times pret\ achiziție\ material$

Calculul standardelor pentru manoperă

Calculul standardelor pentru manoperă - are la bază normele de timp și tarifele de salarizare standard.

Norma de timp se stabilește pe operații pornind de la procesele tehnologice standard și procedeele de măsurare a timpului de lucru.

Timpii astfel stabiliți (timp de muncă normal și suplimentar) se înscriu în documentația tehnică privind fabricarea produselor.

$Cost\ standard\ manoperă = norma\ de\ timp \times tariful\ de\ salarizare$

Determinarea cheltuielilor de regie standard

Determinarea cheltuielilor indirecte sub forma globală pentru cheltuieli generale de producție și cheltuieli generale de administrare și vânzare *ca medie anuală* a cheltuielilor de regie luând în calcul o perioadă anterioară de 5-10 ani:

$Cheltuiala\ medie\ anuală = (cheltuială\ regie\ an\ 1 + cheltuială\ regie\ an\ 2 + \dots + cheltuială\ regie\ an\ 5) / 5\ ani$

Întocmirea calculației costului standard pe produs

În această etapă se cumulează costurile directe cu costurile indirecte și se obține costul standard al producției.

Pentru a stabili cheltuielile indirecte de producție ce revin pe fiecare produs, lucrare, executate în cadrul activității de bază, se calculează calculul coeficientului de repartizare (K) pentru fiecare loc de cheltuială, ca raport între totalul cheltuielilor indirecte de repartizat la suma bazelor de repartizare ale tuturor produselor, lucrărilor, fabricate în secția respectivă, potrivit relației de calcul:

$K = \text{Cheltuieli indirecte de repartizat} / \text{Suma bazelor de repartizare}$

Calculul cotei de cheltuieli indirecte de repartizat (C) prin înmulțirea coeficientului de repartizare (K) cu baza de repartizare aferentă fiecărui obiect de calculație, astfel:

$C = K \times \text{baza de repartizare/obiect}$

Costul standard unitar se determină prin raportarea costului total la volumul producției obținute.

$\text{Cost unitar} = \text{Cost total} / \text{Producție realizată}$

Metoda pe comenzi:

În cadrul acestei metode:

- b. Purtătorul de cheltuieli folosit în antecalculație este produsul, iar cel utilizat pentru urmărirea costurilor de producție este comanda;
- c. Implică determinarea cantitativă și valorică a producției neterminate în etapa de postcalcul, datorită variației pe care o prezintă acesta de la o perioadă la alta;
- d. Obiectul comenzii diferă în funcție de modul de organizare a producției;
- e. Calculația costurilor după această metodă are un caracter periodic.

În cazul producției fără semifabricate comanda are ca obiect un produs sau lot de produse.

Metoda pe faze - Costul efectiv se calculează pe fiecare fază și fel de produs rezultat din procesul de producție.

Este necesară stabilirea și delimitarea corectă a fazelor de fabricație, care pot să cuprindă mai multe operații ale prelucrării, să coincidă sau nu cu secția de fabricație.

Pe fiecare document se consemnează consumuri în procesul de fabricație și producție obținută.

Modelul de calculație a costurilor, în cazul metodei pe faze, cuprinde toate fazele sau stadiile de prelucrare, astfel încât în ultima fază să apară suma cheltuielilor produsului finit ce s-a obținut.

În vederea stabilirii cheltuielilor producției finite în cadrul fiecărei faze trebuie să se aibă în vedere și cheltuielile aferente producției neterminate din fazele respective, scăzându-se din totalul cheltuielilor aferente producției fazei unde au apărut. Aceasta variantă se aplica în cazul unităților ce obțin din procesul de producție un număr mare de produse.

Metodele de calculație a costurilor unitare

Metoda diviziunii simple

Toate cheltuielile efectuate pe parcursul unei perioade sunt aferente unui singur produs, prin urmare costul unitar se determină împărțind cheltuielile totale la cantitatea obținută (metru patrat).

Persoane responsabile

Directorul financiar contabil:

- organizarea și conducerea contabilității;
- verificarea articolele contabile aferente înregistrării producției;
- urmărirea respectării prezentei proceduri;
- urmărirea revizuirii în timp a procedurii, în funcție de schimbările reglementărilor utilizate.

Personalul Biroului Contabilitate:

- primirea spre operare a documentelor justificative care îndeplinesc condițiile de formă și fond;
- contabilizarea operațiunilor privind consumul de stocuri, înregistrarea manoperei, a producției în curs și finite;
- respectarea procedurii de lucru;
- propunerea de modificare a procedurii în funcție de modificările legislației în domeniu.

Dispoziții finale:

Procedura va fi adusă la cunoștința personalului care execută activitatea respectivă.
Procedura intră în vigoare la data de